

حقوق اقتصادی

۱- زنان باید از حق اشتغال و آزادی در انتخاب

شغل برخوردار باشند.

داشتن کار و آزادی در انتخاب شغل، حق همه‌ی افراد جامعه، حق همه‌ی زنان و مردان است. کلیه‌ی قوانین ناقض این حقوق باید لغو شود. کلیه‌ی محدودیت‌های قانونی در مورد کار زنان در رشته‌ها و عرصه‌های مختلف باید الغاء گردد. اشتغال زنان نباید منوط به اجازه‌ی شوهر و یا پدر باشد.

زنان باید بتوانند در زندگی تولیدی جامعه شرکت کنند و از استقلال اقتصادی برخوردار باشند. دولت موظف است که امکان اشتغال زنان را در جامعه تسهیل نماید و برای رفع محدودیت‌های اجتماعی و فرهنگی در

مورد کار زنان اقدامات ویژه به عمل آورد.

۲- هرگونه تبعیض برحسب جنسیت در امر اشتغال ممنوع است.

اعمال هرگونه تبعیض و نابرابری در امر استخدام، یا ارتقاء مرتبه‌ی شغلی، برحسب جنسیت باید ممنوع گردد. تخصیص شغل‌ها و عرضه‌ی آن برحسب جنسیت باید ملغی شود و زنان و مردان برای استخدام و پذیرفته‌شدن به کارهای مختلف از حقوق یکسانی برخوردار باشند.

۳- زنان نباید در امر بساقتن شغل، فرصت و امکاناتی برابر با مردان داشته باشند.

بمنظور رفع تبعیض میان زنان و مردان در عرصه‌ی اشتغال، باید عقب ماندگی‌هایی که شرایط اجتماعی موجود به زنان تحمیل نموده جبران شود. سطح آموزش، مهارت‌ها و تخصص‌های حرفه‌ای زنان باید ارتقاء یابد و شرایط اجتماعی و فرهنگی لازم برای ازبین‌رفتن تقسیم

شغل‌ها به مردانه و زنانه فراهم گردد. به این منظور اولاً دولت باید کلاس‌ها و دوره‌های ویژه‌ی سوادآموزی، آموزشی و تخصصی برای زنان ایجاد نماید و ثانیاً نهادهای آموزشی و ارتباط جمعی باید زنان و مردان را به ورود به عرصه‌های شغلی و تخصصی که تاکنون صرفاً و یا عمدتاً در انحصار جنس دیگر بوده است، ترغیب و تشویق نماید.

۴- کلیه‌ی مشاغل باید بر مبنای معیارهای عینسی یکسانی ارزیابی و طبقه‌بندی شوند.

اغلب در مشاغل زنانه و رشته‌هایی که بخش عمده‌ی شاغیلن آنرا زنان تشکیل می‌دهند، سطح دستمزدها پائین‌تر از رشته‌های مشابه است. بمنظور رفع این نابرابری لازم است که سطح حقوق پایه و کلیه‌ی مزایای شغلی در تمام رشته‌ها بر مبنای معیارهایی عینسی یکسانی نظیر سختی کار، شدت کار، سابقه و تخصص کارگران و کاملاً مستقل از جنسیت کارگر، تعیین گردد.

0- در ازای کار برابر باید مزد برابر پرداخت گردد.

در شرایط کاری یکسان عمدتاً به زنان مزد کمتری از مردان پرداخت می‌شود. این تبعیض باید کاملاً از بین برود. برای تحقق واقعی و عملی اصل دستمزد برابر با به‌ازای کار برابر باید حقوق پایه و کلیه مزایای شغلی در کلیه مشاغل برای زن و مرد به یکسان تعیین شود.

دریافتی‌های مختلف نظیر حق مسکن، اولاد و غیره باید به یکسان به مردان و زنان تعلق بگیرد.

7- زنان و مردان باید به یکسان از بیمه‌های

اجتماعی برخوردار باشند.

کلیه افراد جامعه باید تحت پوشش بیمه‌ی بیکاری، بیمه‌ی سالمندی و بیمه‌ی ازکارافتادگی قرار بگیرد. هر فرد بالای ۱۸ سال آماده به‌کار، اعم از زن و مرد که نتواند شغلی بیابد، باید بیمه‌ی بیکاری دریافت

کنند. زنان و مردان بالای ۵۵ سال باید بیمه‌ی سالمندی دریافت دارند. به افراد زیر ۵۵ سال، که به هر دلیل ازکار افتاده شده باشند، بیمه‌ی ازکارافتادگی تعلق می‌گیرد.

این حقوق باید مستقل از وضعیت شغلی و حق بیمه‌ی همسر، به زنان تعلق گیرد.

۷- برای زنانی که ناگزیر به شب‌کاری هستند باید

امکانات ویژه ایجاد گردد.

کار شبانه چه برای زنان و چه مردان باید ممنوع گردد، مگر در آن رشته‌هایی که رفاه اجتماعی و یا ملزومات تکنیکی شب‌کاری را ایجاب نماید. دولت و کارفرمایان موظفند که در این رشته‌ها امکانات و تسهیلات لازم، از قبیل وسیله‌ی رفت و آمد، برای کار شبانه‌ی زنان را فراهم کنند. والدین کودکان کمتر از ۲ سال در هیچ شرایطی نباید به شب‌کاری گمارده شوند.

۸- زنان شاغل باید از حق دوز مرخصی ماهیانه

برخوردار باشند.

زنان حق دارند که به منظور استراحت در دوره‌ی عادت ماهانه، در هر ماه دوز مرخصی بدون کسر حقوق و مزایا داشته باشند.

۹- سپردن هر نوع کار زیان‌آور به زنان باردار و یسا

هر نوع کاری که به تشخیص مراجع پزشکی باشد

سلامتی مادر یا جنین لطمه می‌زند ممنوع است.

کارفرما موظف است به زنان بارداری که به چنین کارهای اشتغال دارند، بدون کسر دریافتی‌ها، کار مناسبی بسپارد. هرگاه این امر ممکن نباشد، زنان شاغل در این رشته‌ها باید در تمام طول بارداری از مرخصی باحقوق و مزایای کامل برخوردار باشند.

۱۰- اخراج زنان باردار ممنوع است.

بسیاری از کارفرمایان به خاطر سودجویی و برای سربازدن از رعایت حقوق زنان باردار، آنان را تحت

بهانه‌های مختلف اخراج می‌کنند. از اینرو باید اخراج زنان باردار به هر دلیل و بهانه‌ای، ممنوع گردد.

۱۱- زنان بسایه از مرخصی کافی برای زایمان

برخوردار باشند.

زنان باید از حق ۱۶ هفته مرخصی ویژه‌ی زایمان، ۸ هفته قبل و ۸ هفته پس از زایمان، برخوردار باشند. مدت مرخصی ویژه‌ی زایمان می‌تواند به تشخیص پزشک افزایش پیدا کند. در دوره‌ی مرخصی زایمان باید حقوق و مزایای کامل به زنان پرداخت گردد. مرخصی زایمان باید جزء سابقه‌کار محسوب شود. کارفرما حق ندارد زن را پس از بازگشت به کار تنزل دهد.

۱۲- والدین باید از مرخصی کافی برای نگهداری از

بوزار برخوردار باشند.

علاوه بر مرخصی پس از زایمان برای مادر، مادر یا پدر نوزاد تازه متولدشده باید حق داشته باشند تا پیش از موعد استفاده از مهدکودک حداقل از ۱۸ هفته

مرخصی بدون کسر دریافتی‌ها برای نگهداری و مراقبت از نوزاد خود استفاده کنند. اولیاء نوزاد می‌توانند با توافق مشترک این مرخصی را میان خود تقسیم کنند و یا یکی از طرفین از تمام مرخصی برخوردار شود. همچنین به منظور تسهیل وظایفی که پدر در بدو تولد نوزاد بعهده دارد، باید از حق آهفته مرخصی با حقوق در زمان تولد نوزاد، برخوردار باشد.

مرخصی والدین برای نگهداری نوزاد، باید جزء سابقه کار آنها محسوب گردد و شغل آنان پس از بازگشت به کار، نباید تنزل پیدا کند.

۱۳- به مادران شاغلی که به نوزادان خود شیر می‌دهند، نباید به این منظور حداقل دو نویسنده بیستم ساعتی در روز فراغت داده شود. روزکار مادرانی که به نوزاد خود شیر می‌دهند نباید از ۶ ساعت تجاوز کند.

انتشارات مرکزی

سازمان کردستان حزب کمونیست ایران (کومهله)